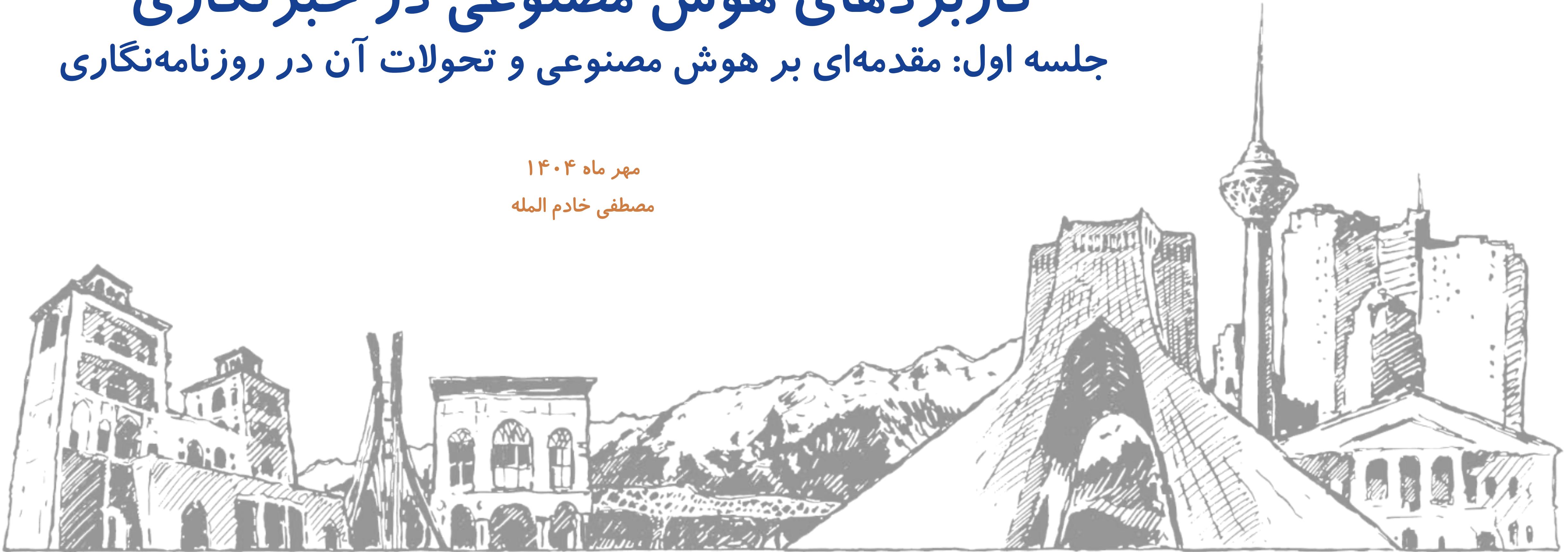

کاربردهای هوش مصنوعی در خبرنگاری

جلسه اول: مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی و تحولات آن در روزنامه‌نگاری

مهر ماه ۱۴۰۴

مصطفی خادم الملہ

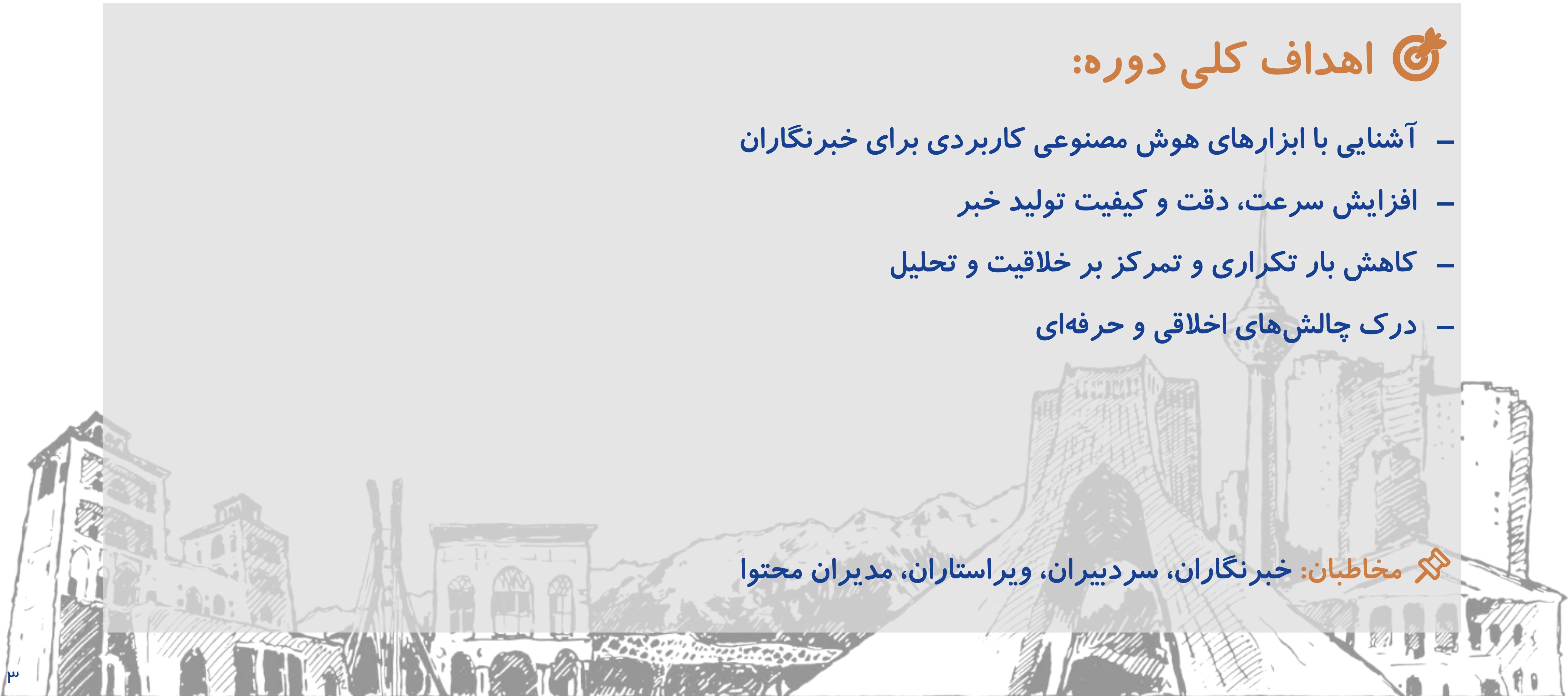
الله
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۵ اهداف کلی دوره:

- آشنایی با ابزارهای هوش مصنوعی کاربردی برای خبرنگاران
- افزایش سرعت، دقت و کیفیت تولید خبر
- کاهش بار تکراری و تمرکز بر خلاصه و تحلیل
- درک چالش‌های اخلاقی و حر斐‌ای

۱۵ مخاطبان: خبرنگاران، سردبیران، ویراستاران، مدیران محتوا

چرا خبرنگار باید با هوش مصنوعی کار کند؟

- حجم اخبار روزانه دهها برابر بیشتر از ۱۰ سال پیش
- مخاطب امروز سریع‌تر، هوشمندتر و انتقادی‌تر
- رقبا از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند...
- هوش مصنوعی = دستیار هوشمند، نه رقیب

آمار: ۷۸٪ خبرگزاری‌های بزرگ از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند (Reuters 2024)

▣ هوش مصنوعی چیست؟

سیستم‌هایی که می‌توانند وظایفی را انجام دهند که معمولاً نیازمند هوش انسانی هستند:

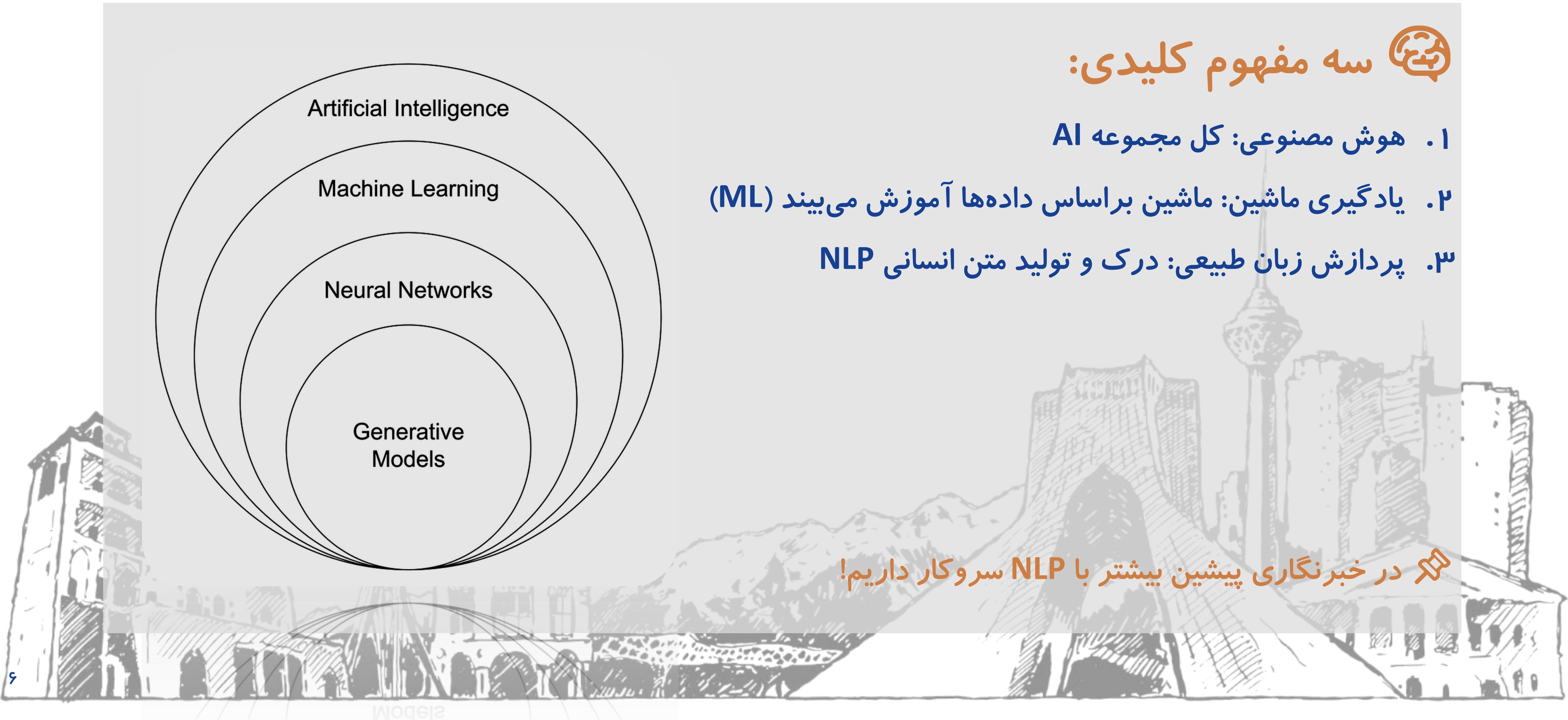
- درک زبان
- تصمیم‌گیری
- یادگیری از داده
- پاسخ به سوالات

مثال: چت‌باتی که خبر می‌نویسد — مثل یک دستیار دیجیتالی!

۱۰ سه مفهوم کلیدی:

۱. هوش مصنوعی: کل مجموعه AI
۲. یادگیری ماشین: ماشین براساس داده‌ها آموزش می‌بیند (ML)
۳. پردازش زبان طبیعی: درک و تولید متن انسانی NLP

هـوـشـ مـصـنـوـعـیـ درـ رـسانـهـ

داستان از کجا شروع شد؟

- ۲۰۱۴: Associated Press شروع به تولید خودکار اخبار مالی

- ۲۰۱۶: Washington Post با خبرهای المپیک و انتخابات

- ۲۰۲۰: BBC استفاده از AI برای تولید خبر محلی

- ۲۰۲۳: Reuters و NYT استفاده از ChatGPT در ویرایش خبر

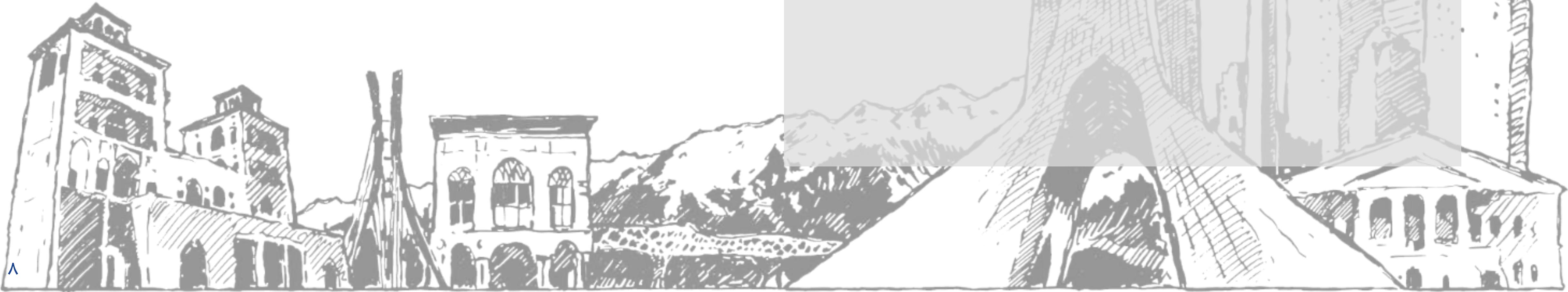

هوش مصنوعی همکار شماست — نه رقیب!

✗ کارهایی که فقط شما می‌توانید انجام دهید:

- مصاحبه عمیق
- تصمیم‌گیری اخلاقی
- خلاقیت در روایت
- درک زمینه فرهنگی
- جمعآوری اخبار
- نوشتن پیش‌نویس
- ویرایش گرامری
- تحلیل داده

در جلسات آینده چه می‌آموزیم؟

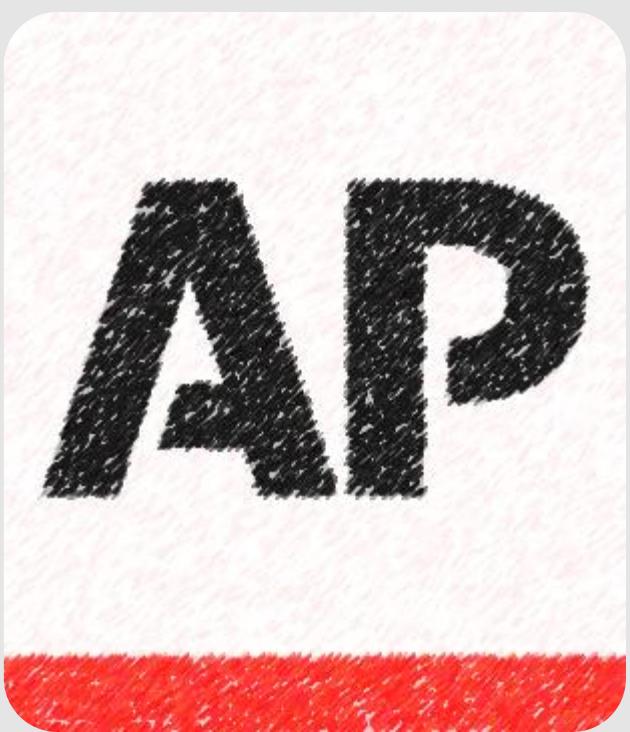
- جلسه ۲: جمع‌آوری و تحلیل اخبار با هوش مصنوعی
- جلسه ۳: تولید خودکار محتوا و نگارش هوشمند
- جلسه ۴: ویرایش، fact-checking و اخلاق
- جلسه ۵: کارگاه عملی + آینده خبرنگاری هوشمند

هدف نهایی: شما «خبرنگاری مجهز به ابزارهای هوش مصنوعی» شوید!

مطالعه موردی:

Associated Press

- از سال ۲۰۱۴ با شرکت Automated Insights همکاری کرد
- تولید خودکار ۳۰۰۰ خبر فصلی در بازارهای مالی
- فرصت بیشتر خبرنگاران برای تحقیقات عمیق‌تر
- خطای انسانی در اخبار آماری-عددی: کاهش ۹۰٪

⌚ نتیجه: هوش مصنوعی باعث افزایش کیفیت و کاهش خطا شد!

۱. فعالیت: نظرسنجی سریع

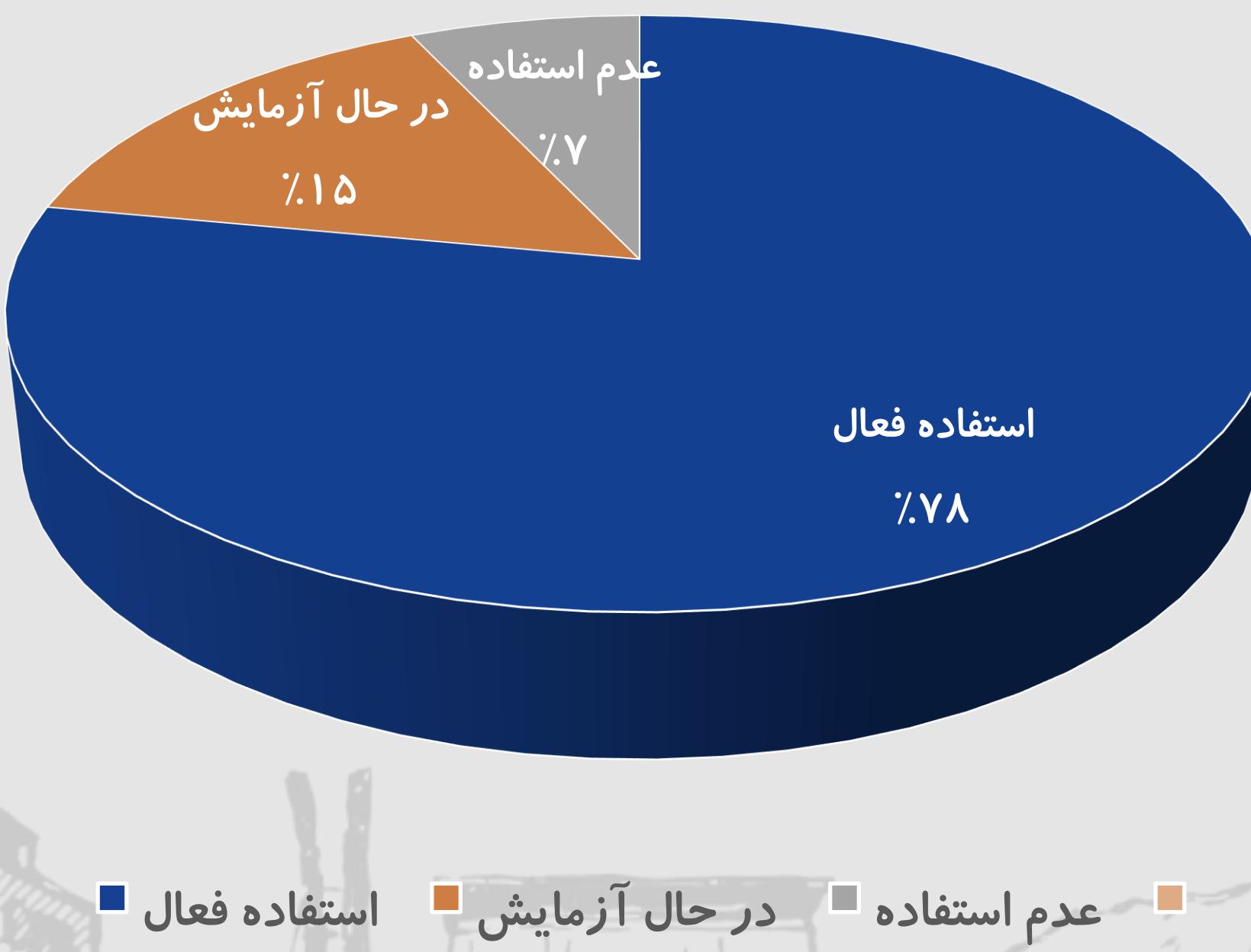
سوال: تا به حال از ابزار هوش مصنوعی در کار خبری خود استفاده کرده‌اید؟

۱. هرگز — نمی‌دانم چطور شروع کنم
۲. گاهی — مثل ChatGPT برای ایده‌پردازی
۳. زیاد — در جمعآوری یا نوشتمن
۴. حرفه‌ای — در تیم ما سیستم هوش مصنوعی فعال است

آمار: چقدر از هوش مصنوعی در رسانه استفاده می‌شود؟

استفاده از هوش مصنوعی در خبرگزاری‌های بزرگ

منبع: Reuters Institute — ۲۰۲۴

☞ نکته: شما در کدام دسته قرار دارید؟

نقشه جهانی خبرنگاری هوشمند

کشورهای پیشرو:

- آمریکا: AP, NYT, WaPo
- انگلستان: BBC, Reuters
- سوئد: DN, SVT
- ژاپن: NHK, Asahi

ایران: استفاده در حال رشد، فرصت طلایی برای پیشروی!

۱۰ کاری که هوش مصنوعی می‌تواند برای شما انجام دهد:

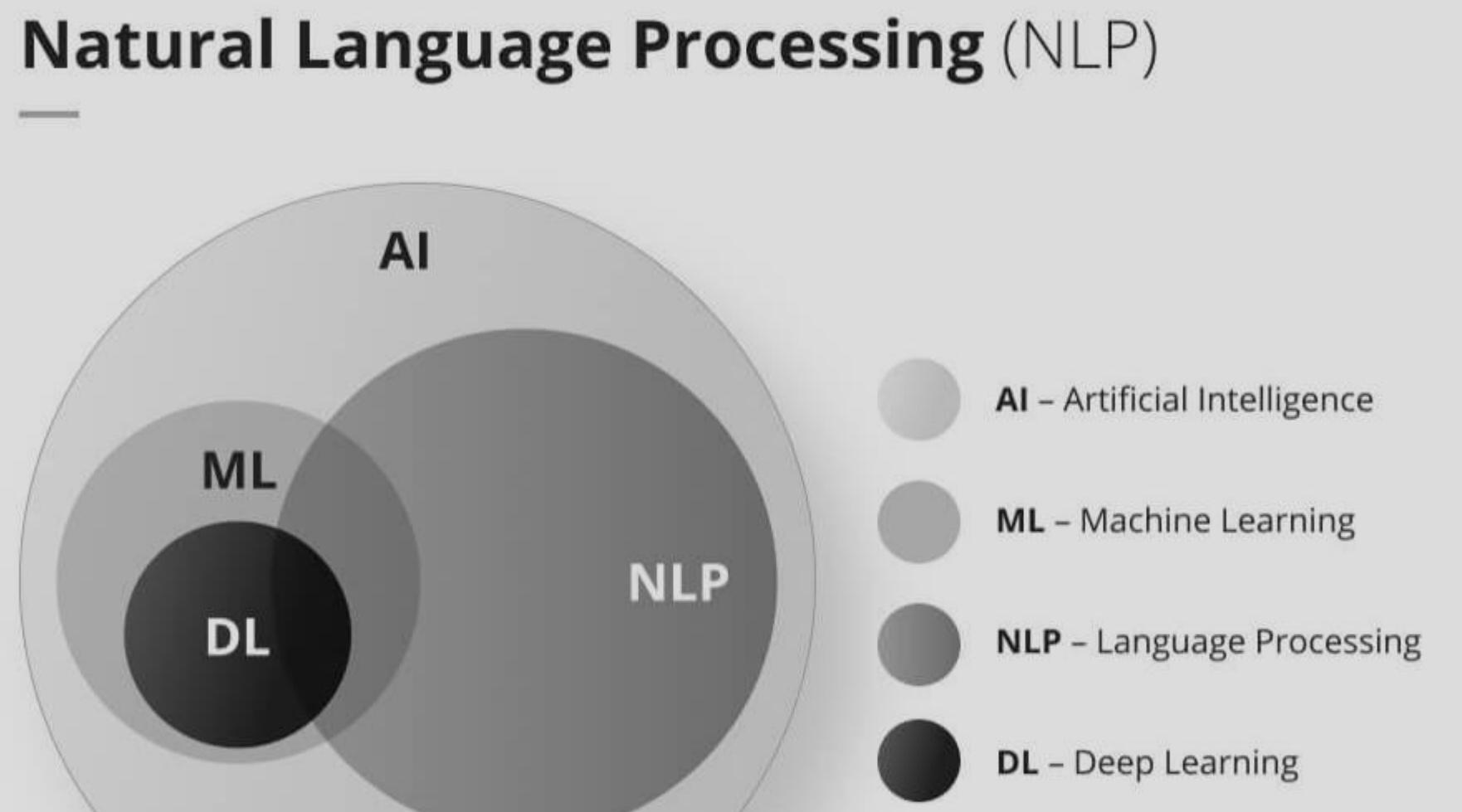
- ۱. رصد خودکار اخبار و هشدار فوری
- ۲. تحلیل احساسات کاربران در شبکه‌های اجتماعی
- ۳. تولید پیش‌نویس خبر از داده‌های خام
- ۴. بازنویسی و بهبود متن
- ۵. تولید تیتر و لید جذاب
- ۶. ویرایش گرامری و سبک نگارش
- ۷. بررسی صحت اخبار Fact-Checking
- ۸. استخراج نقل قول از مصاحبه‌های طولانی
- ۹. تولید خبر چندزبانه
- ۱۰. مصورسازی داده‌ها در قالب نمودار و اینفوگرافیک

✗ ۵ کاری که فقط شما می‌توانید انجام دهید:

۱. مصاحبه عمیق با احساس و همدلی
۲. تصمیم‌گیری اخلاقی در شرایط پیچیده
۳. خلاقیت در روایت و زاویه‌یابی خبری
۴. درک زمینه فرهنگی و اجتماعی
۵. امضای نهایی برای انتشار — مسئولیت‌پذیری

☞ نکته: هوش مصنوعی قدرت شما را افزایش می‌دهد — جایگزین شما نمی‌شود!

پردازش زبان طبیعی (NLP) چیست؟

فناوری‌ای که به ماشین اجازه می‌دهد:

- متن انسانی را بخواند و درک کند
- خلاصه‌سازی کند
- ترجمه کند
- پاسخ مناسب بدهد

☞ کاربرد در خبر: خلاصه‌سازی گزارش‌ها — تولید خبر — تحلیل نظرات

۵ ابزار رایگان برای شروع:

۱. کمک در نوشتمن [ChatGPT \(chat.openai.com\)](https://chat.openai.com)
۲. ویرایش گرامری [Grammarly](#)
۳. رصد خبری [Google Alerts](#)
۴. سادهسازی متن [Hemingway App](#)
۵. تولید تصویر و اینفوگرافیک [Canva AI](#)

☞ شروع کنید — نیازی به بودجه نیست!

⚠ چالش‌های شروع کار با هوش مصنوعی:

- مقاومت درونی: "این برای من نیست!"
- ترس از جایگزینی شغلی
- کمبود مهارت فنی
- نبود بودجه در سازمان
- عدم حمایت مدیریت

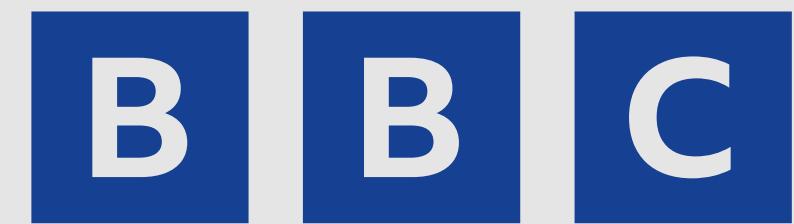
راهکار: شروع کوچک — نتیجه نشان بده — حمایت جلب کن!

⚖️ نگرانی‌های اخلاقی و قانونی:

- کاهش کیفیت خبر به خاطر سرعت
- گمراهی مخاطب با خبرهای بدون امضای انسانی
- سوگیری الگوریتمی در انتخاب اخبار
- نقض حریم خصوصی با تحلیل داده‌های کاربران

راهکار: استفاده مسئولانه + شفافیت + نظارت انسانی

— BBC استفاده از هوش مصنوعی در تولید اخبار محلی

- استفاده از داده‌های شهرداری (ترافیک، جرایم، آب و هوا)
- تولید خودکار خبر برای مناطق مختلف
- ارسال به وبسایت محلی — بدون دخالت انسان
- آزادسازی خبرنگاران برای پوشش رویدادهای مهم‌تر

⌚ نتیجه: پوشش گسترده‌تر — با همان منابع انسانی!

۵ چرخه تولید خبر + نقش AI

مراحل:

۱. کشف خبر ← AI رصد خودکار
۲. جمعآوری ← AI خلاصه‌سازی منابع
۳. تولید ← AI نوشتن پیش‌نویس
۴. ویرایش ← AI: گرامر و سبک
۵. تأیید ← AI: Fact-Checking
۶. انتشار ← AI شخصی‌سازی برای مخاطب

در هر مرحله، AI کمک می‌کند — اما تصمیم نهایی با شماست!

۵ ترفندهای کاربردی

مرور سریع برخی کاربردها

- مقایسه دو متن در نرم افزار **MS WORD**

- استخراج متن اصلی

- معرفی ابزارهای فارسی

کار با ابزارهای جدید را تجربه کنید!

کار: شناسایی و مرور یک خبر تولید شده با هوش مصنوعی

۱. در رسانه‌های داخلی یک خبر پیدا کنید
۲. حدس بزنید آیا با AI تولید شده؟ چرا؟
۳. ویژگی‌هایی که شما را به این نتیجه رساند، چیست؟ (یکنواختی، لحن، ساختار)
۴. نتایج را در جلسه بعد ما به اشتراک بگذارید

 هدف: تقویت حس نقد و تحلیل در برابر محتوای هوشمند!

■ منابع برای مطالعه بیشتر:

- کتاب: **The AI Journalist — Charlie Beckett**
- پادکست: **AI in Media — JournalismAI**
- وبسایت: **<https://journalismAI.com>**
- دوره رایگان: **AI for Journalists — Google News Initiative**

☞ نکته: ۳۰ دقیقه در هفته — تفاوت بزرگی در مهارت‌های شما ایجاد می‌کند!

پرسش و پاسخ:

آیا هوش مصنوعی شغل من را می‌گیرد؟

– خیر — اما خبرنگارانی که از هوش مصنوعی استفاده نکنند، شغلشان را از دست می‌دهند!

آیا نیاز به کدنویسی دارم؟

– خیر — بسیاری از ابزارهای امروزی بدون کدنویسی کار می‌کنند.

بهترین نقطه شروع کجاست؟

– از همین امروز با ChatGPT + Google Alerts شروع کنید!

❸ ۳ نکته کلیدی جلسه اول:

۱. هوش مصنوعی یک دستیار قدرتمند است — نه رقیب!
۲. شروع با ابزارهای ساده و رایگان = کلید موفقیت
۳. شما همیشه مسئول نهایی خروجی هستید — هوش مصنوعی فقط کمک می کند!

❹ هدف: آماده شدن برای جمعآوری هوشمند اخبار در جلسه بعد!

→ جلسه ۲: هوش مصنوعی در جمعآوری و تحلیل اخبار SOON

- معرفی ابزارهای رصد خودکار **Google Alerts, Talkwalker**
- تحلیل احساسات در شبکه‌های اجتماعی
- کشف اخبار پنهان با داده‌های باز
- تصویرسازی داده‌ها با نمودارهای جذاب
- فعالیت عملی: طراحی سیستم رصد خبری

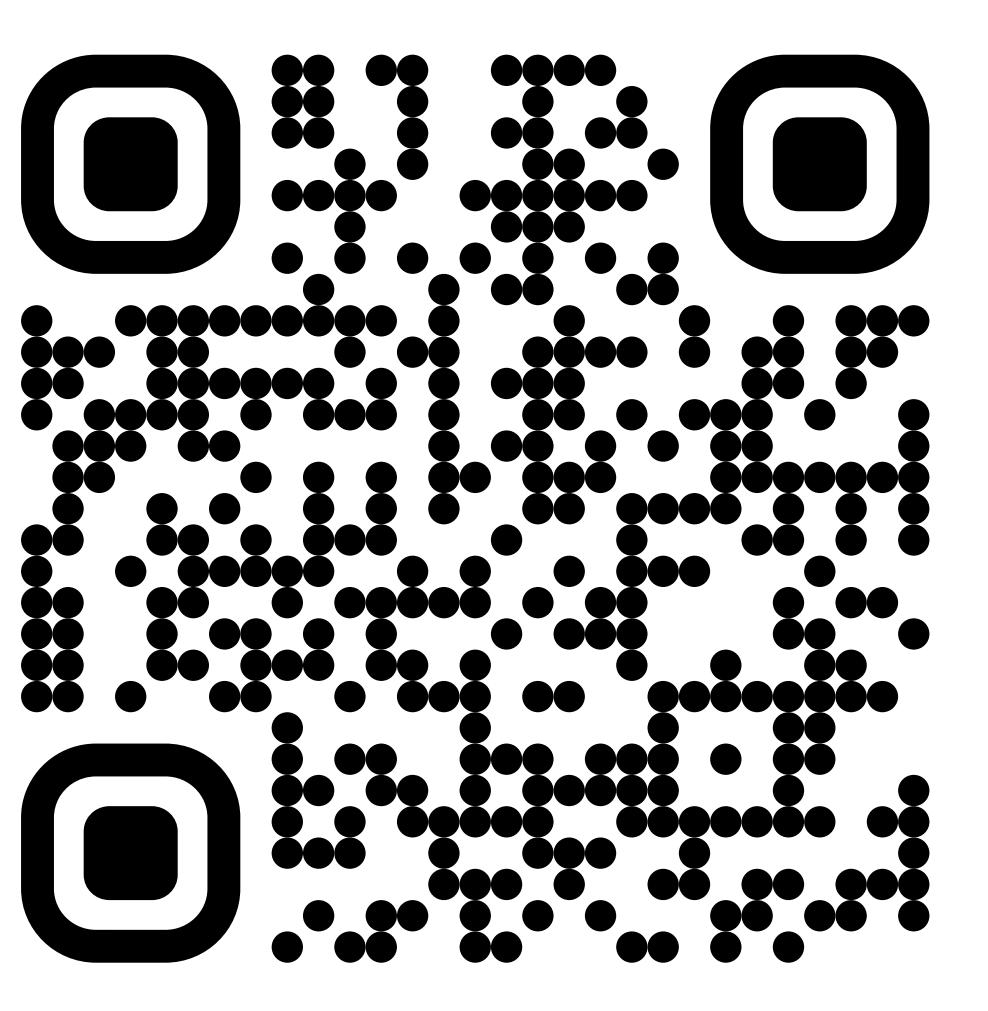
آماده باشید — جلسه بعدی کاملاً عملی و کاربردی است!

؟ زمان پرسش

- بهترین ابزار رایگان برای شروع چیست؟
- چگونه می‌توانم مدیرم را متقادع به استفاده از هوش مصنوعی کنم؟
- آیا این ابزارها برای زبان فارسی کار می‌کنند؟

﴿ دعوت به پرسش — هیچ سوالی "بد" نیست! ﴾

دسترسی به منابع جلسه اول:

<https://github.com/khadem/IrnaAI>

پیوند ها:

- https://en.wikipedia.org/wiki/Automated_Insights
- <http://automatedinsights.com/>
- <https://www.perplexity.ai>
- <https://monica.im/fa/tools>
- <https://www.journalismai.info/programmes>
- <https://newsinitiative.withgoogle.com/>

با تشکر از توجه شما

کاربردهای
هوش مصنوعی
در روزنامه نگاری

mostafa.khadem@live.com